

Strategija razvoja slovenije

Slovenija **jutri**

Davčna reforma za boljši jutri

Kje smo danes

Veljavna davčna zakonodaja je v vsakdanjem življenju administrativno zelo zahtevna. Zavezanci morajo izpolnjevati veliko zapletenih obrazcev, davčna uprava pa jih mora pregledati, pri čemer možnosti za napake – že zaradi postopkov samih – niso izključene ne pri državljanih ne v davčni upravi.

Nenehne spremembe davčnih sistemov so pripomogle k temu, da je delo v Sloveniji med najvišje obdavčenimi v Evropi, kar povzroča zmanjšano konkurenčnost gospodarstva, hkrati pa podjetjem odžira potrebni kapital za naložbe v rast in razvoj, posledično pa v zagotavljanje večje varnosti za zaposlene. Obstoječa zakonodaja tako ni spodbudna niti za podjetnike niti za posameznike, saj ne enim ne drugim ne omogoča pravih ugodnosti. Pri spremembah davčnega sistema in poenostavitvah nam tako ne gre za prerazporejanje, ampak predvsem za dodajanje vrednosti podjetjem in posameznikom.

To je le nekaj razlogov, zakaj je reforma davčnega sistema nujno potrebna.

Že lani so se na tem področju zgodile pozitivne spremembe. Z novelo Zakona o dohodnini, ki je bila sprejeta konec leta 2005 in velja v letošnjem letu, se je glede obdavčitve dohodkov fizičnih oseb uveljavila ureditev, po kateri se del dohodkov – obresti, dividende in kapitalski dobički – obdavčuje po proporcionalni stopnji (20 % oziroma 15 % za obresti), preostali del (predvsem dohodki iz zaposlitve, dohodki iz dejavnosti in dohodki iz kmetijstva) pa še vedno

po petih progresivnih stopnjah (od 16 % do 50 %). Hkrati so bile sprejete nekatere ugodnosti, npr. oprostitev plačila dohodnine od dodatka za veliko družino.

Z novelo Zakona o davku na izplačane plače se bo z letom 2009 prenehal obračunavati in plačevati davek na izplačane plače, ki delo po veljavnem sistemu precej obremenjuje. Predlagana rešitev zakona, da se v treh letih znižajo stopnje tega davka, pomeni, da se bo znižala obdavčitev plač in tako stroški dela za vse plače, ki so višje od 165.000 tolarjev. Tako se bodo letos stopnje davka na izplačane plače znižale za 20 %, prihodnje leto za nadaljnjih 20 % in v letu 2008 še za 30 %.

Namen davčne reforme

Z drugo fazo reforme, ki jo je pripravljalo več kot 40 strokovnjakov iz univerzitetnih vrst, gospodarstvenikov, praktikov in strokovnjakov ministrstva za finance, želimo razbremeniti ljudi in podjetja, ustvariti konkurenčni davčni sistem, poenostaviti predpise in olajšati izpolnjevanje obrazcev. Davčna reforma bo s svojimi rešitvami in številnimi poenostavitvami pozitivno vplivala tako na gospodarstvo kot na povečanje blaginje ljudi, z njo pa želimo doseči tudi večjo motiviranost za delo in pridobivanje znanja.

S predlaganimi rešitvami v davčni reformi želimo **razbremeniti** slovensko gospodarstvo in ustvariti pogoje, da bo **konkurenčnejše** na tujih trgih. Omogočili naj bi mu namreč tako prestrukturiranje, da bi se dosegla čedalje višja tehnološka zahtevnost, večja intenzivnost člove-

škega kapitala in višja dodana vrednost. Zaradi povečanja konkurenčnosti gospodarstva in njegovega prestrukturiranja pa bo večje tudi zaposlovanje, ki že samo po sebi zagotavlja večjo socialno varnost in manjšo socialno izključenost posameznikov.

Temeljni cilji davčnih sprememb

- **Zagotoviti socialno vzdržen sistem**

Temeljno vodilo, ki smo se ga držali pri spremembah davčne zakonodaje, je, naj se socialni položaj ljudi z najnižjimi dohodki ne poslabša. Hkrati bomo odpravili nekatere neenakosti, nastale zaradi neučinkovitih davčnih predpisov.

- **Zmanjšati stroške dela**

Nižja davčna obremenitev od te, ki jo podjetja plačujejo zdaj, bo zmanjšala stroške dela in tako vplivala na sproščanje potrebnih denarnih sredstev, ki jih podjetja lahko namenijo povečanju izdatkov za raziskave in razvoj, povečanju potrebnih naložb v nove tehnologije in nove proizvodne programe ter dodatnemu zaposlovanju.

- **Ustvariti konkurenčno davčno okolje s poenostavitvami predpisov o obdavčitvi pravnih oseb**

Tako bo ustvarjeno ustrezno razvojno okolje, ki bo spodbujalo gospodarske subjekte k doseganju t. i. lizbonskih ciljev. Ti pa so vlaganje v raziskave in razvoj, inovacije, zaposlovanje visoko izobražene delovne sile ter prestrukturiranje gospodarstva, da bo proizvodnja tehnološko lahko intenzivnejša in dodana vrednost višja.

- **Povečati pravno varnost s spremembami davčnega postopka**

Z večjo preglednostjo vseh predpisov in zlasti davčnega postopka bo zagotovljena tudi večja pravna varnost zavezancev, saj naj bi vsak vnaprej vedel, katere davke in koliko jih bo plačeval.

- **Zmanjšati stroške podjetjem s poenostavitvami obračunov in plačevanja davkov**

Z zagotovitvijo preglednosti davčnega postopka, večje pravne varnosti zavezancev in poenostavitvijo davčnih postopkov se bo zmanjšalo administrativno breme davčnemu organu, predvsem pa zavezancem za davek, s čimer naj bi bili spodbujeni k večjemu prostovoljnemu izpolnjevanju davčnih obveznosti.

- **Poenostaviti predpise in tako povečati njihovo razumljivost**

Davčna zakonodaja bo jasna, tako da bo vsak zavezanec razumel, kaj in koliko mora plačati, dohodninski obrazci pa bodo pregledni in vnaprej izpolnjeni. S tem želimo kar najbolj zmanjšati kakršne koli napake ali nejasnosti.

Obdavčitev dohodkov fizičnih oseb z dohodnino

Stopnje dohodnine

Drugače od sedanje lestvice s petimi davčnimi razredi (od 16 % do 50 %) bodo po novem le trije z naslednjimi stopnjami: 16 %, 27 % in 41 %.

S temi stopnjami so obdavčeni dohodki iz zaposlitve, dohodki iz dejavnosti, dohodki iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske

dejavnosti, dohodki iz oddajanja premoženja v najem in dohodki iz prenosa premoženjskih pravic. Kapitalski dobički, dividende in obresti so obdavčeni po 20-odstotni stopnji (obresti 15 % v letih 2006 in 2007).

Z znižanjem progresivnosti dohodninske lestvice bodo dane možnosti za aktivnejše zaposlovanje visoko izobraženega kadra in boljše možnosti za sledenje tehnološko vodilnim podjetjem v svetovnem merilu. V tem okviru bodo odpravljene nekatere veljavne olajšave dohodnine, hkrati pa se bo povečala splošna olajšava z 2.522 na 2.800 evrov. Olajšave za vzdrževane družinske člane bodo ostale.

Ugotavljanje davčne osnove bo ponovno postavljeno:

- odpravljeno bo razmejevanje dohodkov, doseženih s posameznim poslom ter dohodkov iz dejavnosti in zaposlitve,
- več zavezancev bo lahko ugotavljalo davčno osnovo od dohodka iz dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov,
- določena bo višina katastrskega dohodka kmečkega gospodinjstva, do katere se bo za davčne namene štelo, da se osnovna kmetijska in gozdarska dejavnost ne opravljata, in zato dohodki ne bodo obdavčeni,

če znaša osnova v tolarjih		znaša dohodnina v tolarjih			
nad	do				
	1.629.550		16 %		
1.629.550	3.259.104	260.728	27 %	nad	1.629.550
3.259.104		700.708	41 %	nad	3.259.104

če znaša osnova v evrih		znaša dohodnina v evrih			
nad	do				
	6.800		16 %		
6.800	13.600	1.088	27 %	nad	6.800
13.600		2.924	41 %	nad	13.600

- pri obdavčevanju dobička iz kapitala se uvajajo normirani stroški v nasprotju s sedanjim priznavanjem dejanskih stroškov.

Našteti ukrepi bodo med drugim povečali pravno varnost davčnih zavezancev in pripomogli k jasnejši ureditvi.

Obdavčitev pravnih oseb

Nujne spremembe davčne zakonodaje bodo doletele tudi veljavni **Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb**. Cilj je pripraviti razvojno naravnani zakon. Splošna davčna stopnja, določena v zakonu, je 20 %. Prehodne določbe pa opredeljujejo stopnjo: leta 2007 23 %, leta 2008 22 %, leta 2009 21 % in od leta 2010 naprej 20 %. Stopnja za davčni odtegljaj se znižuje iz 25 % na 15 %.

Bistvene spremembe so predvidene pri ugotavljanju oziroma določanju **davčne osnove**:

- odprava dvojne obdavčitve in manj kakor enkratne obdavčitve,
- odprava dvojne ekonomske obdavčitve pri prejemniku dividend,
- iz davčne osnove se bodo pod nekaterimi pogoji izzemali dobički, doseženi z odsvojitvijo lastniških deležev,
- opredeljena bo davčna osnova pri prevrednotenju in oblikovanju rezervacij,
- pri oblikovanju posameznih določb se bodo upoštevala pravila računovodenja, določena v mednarodnih standardih računovodskega poročanja (MSRP) in slovenskih računovodskih standardih (SRS 2006),

- določno in jasno bodo opredeljeni davčno nepriznani odhodki.

Predlagane so tudi številne **administrativne poenostavitve** za zavezanca:

- krajše obdobje, v katerem zavezanec ne sme spreminjati izbranega davčnega obdobja (tri leta),
- poenostavitev pri izvemu dividend (predlagana je odprava pogoja udeležbe v kapitalu oziroma upravljanju izplačevalca dividende v višini najmanj 20 % in odprava pogoja časa trajanja udeležbe najmanj 24 mesecev),
- pri vrednotenju zalog je predlagana odprava časovne omejitve pri prehodu na drugo metodo vrednotenja,
- pri prenosu izgube je predlagano časovno neomejeno prenašanje v naslednja davčna obdobja,
- pri statusnem preoblikovanju je predlagana uvedba instituta priglasitve namesto dovoljenja, ki je uveljavljeno v veljavnem zakonu.

Obdavčitev prometa blaga in storitev

V **Zakonu o davku na dodano vrednost** sta dve stopnji, predlog zakona pa med drugim prinaša naslednje poenostavitve sistema in uskladitve s pravnim redom Evropske skupnosti:

- večjo preglednost celotne vsebine zakona,
- prilagoditev zneskov v zvezi z uvedbo evra,

- pri določitvi davčnega obdobja za tri-mesečne davčne zavezanke se bo zgornja vrednostna meja zvišala z 20.000.000 na 50.000.000 tolarjev, kar je poenostavitev za davčne zavezanke,
- vračilo presežka DDV ne bo več omejeno glede na vrednost presežka in ta se bo davčnemu zavezancu na njegovo zahtevo v celoti vrnil v 60 dneh po predložitvi obračuna DDV,
- uvedba davčnih skladišč za davčne zavezanke bo omogočila odlog plačila DDV do iznosa blaga iz davčnega skladišča,
- omogočeno bo pošiljanje elektronskih računov z elektronsko izmenjavo podatkov,
- opredelitev malega davčnega zavezanca, ki ne obračunava DDV, pomeni poenostavitev, ker mu ne bo več treba izpolnjevati obveznosti iz naslova DDV,
- za male davčne zavezanke se bo dvignil prag obdavčljivega prometa s približno 20.800 na 25.000 evrov,
- odpravljena bo obveznost za vodenje posebnih davčnih knjig za DDV.

Zakon o davku na promet nepremičnin predvideva spremembe glede zajemanja različnih oblik prometa nepremičnin, ki doslej niso bile obdavčene.

Obdavčitev premoženja

Sistem obdavčitve premoženja bo izpopolnjen z novim sistemom **obdavčitve dediščin in daril**. Na tem področju bo novi zakon pripomogel k posodobitvi. Predvsem tako, da bo zajel tudi nove pojavne oblike pravnih razmerij, ki imajo po vsebini naravo dedovanja ali darovanja in jih obstoječi zakon ne določa oziroma jih ne določa dovolj natančno. Obenem se bo razširil krog zavezancev s fizičnih na pravne osebe zasebnega prava. Natančno bo opredeljen še predmet obdavčenja. Ohranila se bo oprostitev plačila davka za I. dedni red.

Reforma predvideva tudi posodobitev sedanjega sistema obdavčitve vodnih plovil. **Z novim davkom na vodna plovila** naj bi bila obdavčena posest vseh plovil, daljših od 5 metrov. Davek bo odmerjal davčni organ. Davčno obveznost sestavlja seštevek treh delov obveznosti – pavšalni znesek davka za vsako plovilo, znesek davka, ki je odvisen od dolžine plovila in znesek davka, ki je odvisen od moči motorja, ki se uporablja za pogon plovila.

Davčni postopek

Novi **Zakon o davčnem postopku** bo prinesel bistvene poenostavitve davčnega postopka ter odpravil nepotrebno administriranje pri davčnih zavezancih in pri davčnem organu. Tako se bodo znižali stroški izvajanja davčne zakonodaje oziroma povečala se bo učinkovitost dela davčne uprave.

Bistvene spremembe je mogoče strniti v naslednje točke:

- zakon bo prispeval k odpravi nejasnosti v postopku in tako k večji pravni varnosti za zavezance,
- v Zakonu o davčnem postopku bodo urejena načela davčnega postopka,
- določene bodo različne možnosti za izpolnitev davčne obveznosti tudi po poteku zakonsko določenega roka – preureditev samoprijave,
- omogočena bo naknadna predložitev davčne napovedi ali davčnega obračuna,
- uvedene bodo zavezujoče informacije, s katerimi bo davčni organ vnaprej določil, kakšna bo davčna obravnava nameravane- ga posla oziroma transakcije,
- novi zakon bo prinesel možnost podaljšanja roka za pritožbo, če se zavezanec ne strinja z odločbo, izdano na podlagi davčnega inšpekcijskega postopka (rok za pritožbo se bo podaljšal za 15 dni, torej na 30 dni),
- informativni izračun za dohodnino vnaprej izpolni davčni organ,
- plačnik davka plača davčni odtegljaj naj- pozneje v sedmih dneh po dnevu izplačila dohodka,
- bistveno se bo zmanjšalo število obrazcev.

Davčna reforma bo omogočila pravičnejši in učinkovitejši davčni sistem.

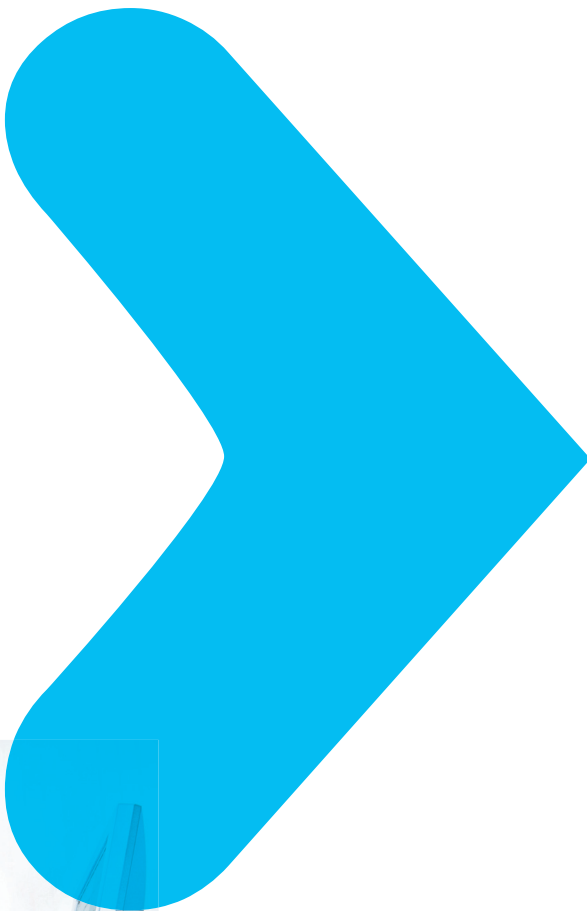
Več informacij:

- Ministrstvo za finance:
http://www.gov.si/mf/slov/dav_reforma/dav_reforma.htm
- Slovenija jutri!
<http://www.slovenijajutri.gov.si/>

Publikacija Davčna reforma za boljši jutri je sestavni del komunikacijske strategije Vlade RS. Z njo želimo prispevati k obveščenosti o izvajanju Strategije razvoja Slovenije in razumevanju posledic ekonomskih in socialnih reform za življenje v državi.

Izdajatelj: Ministrstvo za finance
Založnik: Urad Vlade RS za informiranje
Oblikovanje in prelom: Pristop, d. o. o.
Lektoriranje: Generalni sekretariat Vlade RS,
Služba za prevajanje, tolmačenje, redakcijo in terminologijo
Tisk: Mond Grafika, d. o. o.
Naklada: 20.000
September 2006

Urad vlade za informiranje

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana
Slovenija

www.slovenijajutri.gov.si

